

Een schutter prepareert zijn handboog tijdens het Beeks kampioenschap, op touw gezet door de drie laatst overgebleven lokale schutterijen.

© annemiek mommers

Schutters in voor- en tegenspoed

Er was een tijd dat handboogschieten en Beek synoniemen waren. Ooit telde de kleine gemeente honderden schutters, verdeeld over zes bloeiende verenigingen. Anno 2018 zijn er nog maar drie over, waarvan de kleinste 15 en de grootste amper 50 leden telt. Maar van fusie is geen sprake. „Waarom zouden we? Alle drie koesteren we onze eigen eer en traditie.”

DOOR LAURENS SCHELLEN
BEEK

Het is volle bak deze middag in de ruime en fraai verbouwde schiethal aan de Schaepmanlaan in Beek. Tientallen enorme handbogen staan in slagorde opgesteld aan de rand van de wedstrijdarena. Op de kop af 42 (vrijwel louter mannelijke) schutters drementen nerveus op en neer. Meestal met een glaasje fris strak in de hand, een enkeling al met het eerste biertje.

De gezamenlijke wedstrijdaccommodatie van L'Union en H.B.S. Oranje fungeert dit weekend als decor van het Beeks kampioenschap handboogschieten, een plaatselijke traditie die al decennialang bestaat. Deelname staat enkel open voor leden van de drie laatst overgebleven handboogschutterijen in de gemeente: behalve L'Union (opgericht in 1892) en het vanuit café De Keulsteeg in Neerbeek opererende Oranje (1904) gaat het om Willem Tell uit Geverik, met zijn 133 jaar de oudste van de drie.

Ongekend

We hebben een mooie hal en hebben geen schulden. Waarom zou je dan fuseren?

MAURICE PISTERS, WILLEM TELL

Ooit telde Beek liefst zes handboogschutterijen, een ongekend aantal voor zo'n kleine gemeenschap. „We stonden toen wijd en zijd bekend als echt handboogschuttersdorp. In de jaren voor de oorlog liepen hier wel een paar honderd schutters rond. Het waren stuk voor stuk grote en bloeiende verenigingen in een gouden tijdperk”, weet Sjef Frijns (54), secretaris van L'Union. Een sluitende verklaring voor dit typisch Beekse verschijnsel heeft hij niet. „Moeilijke vraag”, vindt ook bestuurslid Maurice Pisters (47) van Willem Tell. „Vast staat dat we in Geverik eind 19de eeuw nog een eigen brouwerij hadden. Die stond aan de basis van onze vereniging.”

Reputatie

Met krap 50 leden staat Willem Tell nog altijd te boek als de ‘met afstand’ grootste handboogschutterij van Beek. De club heeft een reputatie hoog te houden, want haar schutters behoren al jaren tot de vaderlandse top. „Bij ons ligt de nadruk sterk op competitie. Veel wedstrijden, veel toernooien”, vertelt Pisters. Bij Oranje draait het vooral om het recreatieve aspect, beaamt secretaris Nathalie Meijs (30). „Misschien dat dit zo gegroeid is omdat we trainen in een zaal van onze dorpskroeg. Klopt, we hebben nog maar 15 leden, van wie er ook nog eens vier niet actief zijn als schutter. Maar bij wedstrijden zijn we hartstikke fanatiek.” L’Union cirkelt ‘ergens in het midden’, oordeelt Frijns nuchter. Dat geldt trouwens ook voor het ledental: welgeteld 32. Drie Beekse mini-clubs dus met samen nog geen honderd schutters, in een tijd van bevolkingskrimp, individualisering en financiële krapte waarin zelfs grote verenigingen alle zeilen moet bijzetten om het hoofd boven water te houden. Hoe pijnlijk ook na meer dan een eeuw volledige autonomie, fusie lijkt nog de enige optie. Maar dat blijkt een grove misvatting, zo komt aan de gesprekstafel al snel aan het licht. „Waarom zouden we?”, stelt Frijns de wedervraag. „We hebben alle drie onze eigen eer en traditie, die koesteren we. Natuurlijk willen we allemaal groeien, maar we gunnen elkaar succes en pakken elkaar geen leden af. We werken samen waar het kan, prima. Daar blijft het bij. Al hoor je mij niet nooit zeggen natuurlijk.” Frijns wijst erop dat L’Union en Oranje onlangs samen hun centrale accommodatie hebben gebouwd. „Bijna helemaal uit eigen zak betaald.” Pisters knikt. „Ook wij hebben geen schulden, een mooie schiethal inclusief vier buitenbanen en we houden bijna elk jaar geld over. Reden voor een fusie zie ik echt niet.”

Dramatisch

Toch zijn er wel degelijk problemen. De broodnodige aanwas van jeugdleden stukt, dramatisch zelfs, zo blijkt ook deze middag waarop slechts een handvol jonge schutters aantreedt. „Actie is geboden, dat is zeker”, zegt Meijs, die binnenkort haar trainersdiploma hoopt te halen. Samen met de andere clubs wil ze clinics gaan verzorgen op basisscholen. Gus Jansen (78), al 64 jaar schutter bij Oranje en intussen ook voorzitter, weet van de hoed en de rand. „Jonge schutters opleiden is het ondankbaarste werk dat er is. Als je er tien

traint, mag je blij zijn als er eentje blijft hangen. Onze sport vergt concentratievermogen, balans en souplesse. Voor jongeren van tegenwoordig, met al die verleidingen, is dat een hele opgave.”